

GAZETA KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO Y ZAGRANICZNEGO.

Z WARSZAWY DNIA 4. LUTEGO ROKU 1800. we WTOREK.

PUBLICANDUM

wegen der immediaten Beschwerführungen.

Seine Königliche Majestät von Preussen etc. Unser Allernädigster Herr, haben zwar durch das Publicandum von 17ten März, v. J. ausführlich zu bestimmen geruhet, wie diejenigen sich zu verhalten haben, welche bey Allerhöchstdenenelben Beschwerden anbringen werden.

Da aber die bisherige Erfahrung gezeigt hat, dass diese Anweisung zum öftern unrichtig verstanden, oder nicht gehörig befolgt worden: so finden Seine Königliche Majestät nöthig, um in Zukunft allen fernern Missdeutungen vorzubeugen, hierdurch folgende Vorschriften öffentlich bekannt machen zu lassen:

1.) Da die Veranstaltung getroffen worden, dass jede an Seine Königl. Majestät gerichtete Vorstellung, durch die ordentliche Posten sich her in Seiner Majestät Hände gelanget, und den Supplikanten die Allerhöchste Resolutionen auf gleiche Art zugefertigt werden, so kann es ihnen nicht den geringsten Nutzen gewähren, wenn sie ihre Eingabe persönlich überreichen und die Verfügungen abwarten wollen. Dahingegen ist es von den nachtheiligsten Folgen, wenn sie, um Remedur ihrer Klagen zu erlangen, ihr Gewerbe und Feldarbeit versäumen, weite Reisen unternehmen, und sich dadurch zum Müßiggang gewöhnen. Seine Königl. Majestät hoffen und erwarten daher, dass Dero getreuen Unterthanen diese Belohnung nutzen und derselben zu ihrem eigenen Besten Folge leisten werden.

2.) Der schon vorlängst verbotene Mißbrauch, dass ganze Gemeinden ihren Wohnort verlassen, um Suppliken selbst zu übergeben, kann und soll nicht weiter gestattet werden, vielmehr wird in jedem sich ereignenden Falle strenge Nachforschung angestellt werden, durch welche Mitglieder die Gemeinde zu einer solchen Wanderung veranlaßt worden und haben diejenigen, welche dazu Gelegenheit gegeben, ernstliche Züchtigung zu gewärtigen.

3.) Da auch hithero zum öftern Bürgerschaften, (Gewerke, Dorfs-Gemeinden oder andre Gesellschaften, Deputirte abgesendet, welche auf Kosten ihrer zurückgebliebenen Mitgenossen, eine herumstreichende Lebensart führen, und um solche fortsetzen zu können, zur Erneuerung der Bruchweiserführung aufmuntern, so sollen dergleichen Deputirte zur Untersuchung gezogen, und wenn sich ergiebt, dass sie als Aufwiegler anzusehen sind, deshalb gleichmäßig mit scharfer körperlicher Züchtigung bestraft werden.

4.) Es sind überall die nöthigen Vorkehrungen getroffen worden, dass diejenigen, welche nicht im Stande sind, ihre Gesuche selbst auf eine leserliche und verständliche Art schriftlich vorzutragen, sich deshalb an die Justiz-Commissionen, oder die bey den Landes-Justiz-Collegien, Magisträten und Gerichten dazu verordnete Officianten wenden können. Es wird daher Je-

UNI W E R S A L

Względem zażaleń prosto i bezśrzednie Naj-
jaśniejszemu Panu podawanych.

Lubo Król Jmć PRUSKI etc. Pan Nasz Najtłkawszy, mocą Uniwersalu pod dniem 17tym Marca r. b. dokładnie raczył uczynić przepisy y ustanowienia, iak się mają zachowywać ci, którzy prosto i bezśrzednie osobiste chęć Mu podawać zażalenia

Gdy jednak doświadczenie nauczyło, że Instrukcyja takowa częstokroć albo nie należycie rozumiana, lub cała zachowaną nie była; ośadził zatym N. Pan za rzecz potrzebną celem zabezpieczenia na przyszłość dalszym tego rodzaju nieporozumieniom, następujące w tej mierze kazać ogłosić Rozządzenie:

1.) Rząd Kraiowy podiawszy staranie, aby każdy Memoryał do J. K. Mei adresowany, przez Pocztę ordynaryjne doszedł nie zawodnie Rąk N. Pana: tudzież Suplikantom rezolucye na ich Noty równymże sposobem były przysyłane, nie mogą zatym ciż Petycyonisci żadnego w tym dla siebie upatrywać pożytku, gdy Noty takowe podawać Mu będą osobiście, i czekać na wyrok, lub Rezolucyę. Owszem postępowanie ich takowe, ciągnie za sobą nader szkodliwe skutki: gdyż podejmując dalekie podróże, celem załatwienia lkarg swoich, opuszczając warsztaty lub prace rolnicze; a tym samym przywykają nieznaczenie do próżniactwa, i włoczęgi. N. Pan ma zatym sprawiedliwą nadzieję, że wierni poddani Jego, koryścić będą nadal z tej przestrogi, i dopełnią iey dla własnego swiego dobra.

2.) Nie może także nadal bydyć cierpianym zwyczaj ładaiaki tak dawno zakazany, iż całe zgromadzenia opuszczają miejsca swych siedlisk, celem podawania osobiscie petycyi swoich: owszem w każdym podobnym przypadku wydarzyć się mogący, scilla Indagacya nakazaną będzie, dla doyscia, który z członkow takowych zgromadzeń dał okazję do podobnego gromadnego woiazu. Ci zaś, co się w tej okolicznosci znajdą winnemi, mają bydyć pewni surowey kary cielesney.

3.) Gdy także praktykuje się dotąd, że Obywatele Miast, Cechy, Gromady wliow, inne towarzyszywa wysyłają Deputowanych, którzy kosztem pozostających w domach wspolbraci swoich, sposob życia wloczęgom włamiwy prowadzą, a nawet celem przedłużenia swych Komissarzow pobudzają też gromady, aby zażkarzenia swe odnawiały, takowi Deputowani, pociągani będą również do Inkwizycyi, a lkoroby się okazało, że należy ich uważać, iako burzliwych podżegaczow, wskazani będą także na surowe kary osobiste.

4.) Tym celem Rząd Kraiowy poczynił wszędzie potrzebne rozządzenia, aby ci, co nie są w stanie sami opisać prozb swoich w sposób iasny i zrozumiały, mogli się udawać w tej mierze do Kommissaryuszow czyli Asystentow Sądowych, lub innych pod bokiem Magistratur Rządowych, Sądow i innych Urzędow, ustanowionych na to Officyalistow. Ostrzega się przytym każdego, aby się nie

dermann für unbefugte gewinnſüchtige Rathgeber gewar-
net, welche gewöhnlich durch Eigennutz bewogen, zur
Widerſetzlichkeit gegen rechtliche Verfügungen der Obrig-
keit verleiten.

5.) Einem jeden der dazu die nöthige Fähigkeiten beſitzt, ſoll zwar erlaubt ſeyn, für ſeine Verwandte, Freunde und Bekannte, Immediat Vorſtellungen aufzuſetzen, es müſſen aber diejenigen, welche für andere zu dieſem Behuf die Feder führen, unter der Supplique nicht allein den Namen und Aufenthalt des Supplikanten vollſtändig verzeichnen, ſondern auch ſich ſelbſt mit Beyſetzung ihres Charakters und Wohnorts als Concipienten nahhaft machen.

Wer dieſes unterläßt, oder einen falſchen Namen unter der Supplique verzeichnet, oder bey Gefuchen ganzer Gemeinden, nicht diejenigen Mitglieder nahmentlich anmerkt, welche die Eingabe veranlaßt haben, ſoll als Winkelfchriftſteller zur Unterſuchung gezogen, und nach den geſetzlichen Vorſchriften erſtlich beſtraft werden.

6.) Diejenigen, welche für andere und beſonders für Gemeinden grundloſe Vorſtellungen entwerfen, und hienächſt überführt werden können, daß ſie wiſſentlich falſche Angaben eingerückt, oder die Intereſſenten zu unthwilligen Beſchwerden verleitet haben, ſollen, nach rechtlicher Unterſuchung, zu einer körperlichen Züchtigung oder Einſperrung in eine ſtrengere Beſſerungs-Anſtalt, verurtheilt werden.

7.) Wegen ſolcher Gegenſtände, weſhalb Seine Königl. Majestät, nach vorheriger Prüfung, bereits eine entſcheidende Verfügung erlaſſen haben, darf niemand Allerhöchſt-dieſelben mit erneuerten Eingaben behelligen.

8.) Eben ſo wenig iſt es erlaubt, wegen Rechtsſtreitigkeiten, welche in den zuläſſigen Inſtanzen rechtskräftig abgeurtheilt worden, von Sr. Königl. Majestät eine Aenderung zu erbiten; Allerhöchſt-dieſelben werden vielmehr zur Sicherſtellung des Eigenthums, einen jeden kräftigſt bey den durch Indicata eſſtrittenen Gerechtiſamen ſchützen, und deſhalb unter keinerley Vorwand, Anſuchen geſtatten, wodurch die Prozeſſe verewigt, und der Zweck einer ſchnellen, gründlichen und unpartheyſchen Rechtspflege vereitelt werden könnte.

9.) Außerdem muß ein Jeder ſich mit ſeinen Beſchwerden zuerſt an die vorgeſetzte Behörde wenden, und nach Verſchiedenheit der Reſorts, bey den Landes-Collegiis der Provinz, Hülfen ſuchen. Kann er dadurch ſeinen Zweck nicht erreichen, oder vermeint er, daß ihm von einem Landes-Collegio zu nahe geſehen ſey, ſo muß er bey demjenigen Departement des Etats-Ministerii Remedur bitten, wohin ſein Anſuchen gehörig iſt. Nur dann, wenn jemand von dem kompetenten Departement des Etats-Ministerii eine abſchlägliche oder nicht völlig befriedigende Reſolution erhält, iſt es ihm erlaubt, zum Thron Sr. Königl. Majestät ſeine Zuſucht zu nehmen, wosy jederzeit die erhaltene Reſolution der Eingabe beygeſetzt werden muß.

10.) Wer die Nro 7. 8. und 9. enthaltenen Vorſchriften nicht pünktlich befolge, hat unausbleiblich zu gewärtigen, daß Seine Königl. Majestät auf deſſen Eingabe nicht verſagen, ſondern ſolche zur Beſcheidung des Supplikanten, an die Behörde werden remittiren laſſen.

11.) Sollte ſich jemand unterfangen, Sr. Königl. Majestät wiſſentlich Unwahrheiten vorzutragen, die Obrigkeiten und andere Vorgeſetzte durch falſche Beſchuldigungen zu verläumdern, oder der erhaltenen hintäglichem Beſchwerden ohrerachet, durch offenbar ungegründete Eingaben, Seiner Königl. Majestät die zu wichtigen Staatsgeſchäften gewidmete Zeit zu rauben, ſo wird gegen denſelben, nach der Strenge der Geſetze verfahren, und ſolcher ſträfliche Mißbrauch des, allen getreuen Unter-

oddawal w ręce doradczom pokatnym, a chciwym zysku, ktorzy poſpolicie własnym intereſſem powodowani, przywodzą drugich umyſlnie do oporu, i przeciwnego wyrokom Zwierzchności poſtępowania.

5.) Lubo zaś każdy poſiadający zdolność potrzebną do napisania podobnyh petycyi, ma wolność ułożyć one dla krewnych, przyjaciół, i znaiomyh ſwoih; iednakże ci, co chcą drugim uſłużyć w napisaniu, nie tylko ſą obowiązani wyrazić dokładnie ponizey Memoryału imię i mieszkanię Suplikanta, ale nadto ſami iako autorowie czyli koncypienci, winni podpisać ſię, i uczynić wzmiankę o charakterze, urzędzie, i mieszkaniu ſwoim.

Kto zaś tego nie zrobi, lub pod Memoryałem fałszywe napisze nazwisko, albo nareszcie przy ułożeniu petycyi dla całych zgromadzeń, nie wymieni wyrażnie nazwiska ſzczególnych członków, którzy dali powód do iey zawielenia; takowy, iako piſm pokatnych autor, do Inkwiſycyi podlegnięty, i podług przepisow Prawa, ſurowo ukaranym będzie.

6.) Ci zaś, co układają dla drugich, a ſzczegulniey dla całych zgromadzeń Noty, z powodow nieuſuſznych, czyli bez fundamentu, mógłby byż nadto przekonani, że umyſlnie fałszywe w nich umieſcili okoliczności, lub intereſſantow, do dobrowolnych załkarzeń przywiedli, po naſtąpionym prawnym tey rzeczy doſhodzeniu, wlkazani będą na kary oſobiſte, lub zamknięcie w ściśle utrzymywanym domu poprawy.

7.) W tych zaś obiektach ktore przez N. Pana po naſtąpionym roztrząśnieniu onych, oſtatecznym wyrokiem już załatwione zoſtały, nie iſt wolno nikomu powtorne-
im Króla Jmci zatrudniać memoryałam.

8.) Równie zakazuje ſię podawać do J. K. Mci prozb o odmianę wyrokov sądowych w inſtancyach przyzwoitych zaſzłych z powodu zatargow prawnych, owszem Król Jmć celem powszechnego zaſpieszczenia prawa własności, bronić będzie iak nayscisley każdego, komu prawo lub własność iaka oſtatecznym wyrokiem ładu zoſtała przyznana, a przeto pod żadnym pozorem nie dozwoli zwykłych wybiegow pieniakich, przez ktore proceſſa do wiecznego przychodzą zawikłania, a cel ſzaſunku prędkiey, gruntowney i beſſronney ſprawiedliwości bywa uchylany.

9.) Nadto każdy winien udać ſię nayprzod z załkarzeniem ſwoim do zwierzchności miejscowey; a podług rozmaitości obiektow domagać ſię załatwienia onych od Magiſtratur rządowych prowincjonalnych. Jeżeli zaś w ten ſpoſob nie doſzedł celu ſwego lub mniema, że która z Magiſtratur krajowych nie wymierzyła mu ſprawiedliwości, należy mu dopraszać ſię o poprawę lub rewizyę iey wyroku, w departamencie Miniſterium ſtanu, do ktorego ta materya należy. Y tylko w ten czas gdy kto w departamencie Miniſterium ſtanu odbierze przeciwną lub nie zupełnie zaſpokoiającą ſiebie reſolucyą, nie iſt mu wzbronno uczynić rekurs do Tronu J. K. Mci, iednak za-
wsze przy memoryale reſolucyą w tym intereſſie otrzymaną załączyc należy.

10.) Kto zaś przepisow pod Nrem 7. 8. i 9. zawartych ściśle nie zachowa, niech będzie pewny, iż N. Pan na Notę jego żadney nie wyda Reſolucyi, lecz takową Magiſtraturze miejscowey celem załatwienia prozb Suplikanta odeſłać nakaże.

11.) Gdyby kto poważył ſię Królowi Jmci rozmyſlnie, nie zgodne z prawdą czynić przełożenia, lub na Zwierzchność i innych przełożonych fałszywe rzucać potwarze, albo pomimo odebraney doſtateczney informacyi podawać Noty, ktorych powód oczewiſcie zadney Zuſzności nie ma za ſołą, przeto zabierać N. Panu czas drogi, innym ważniejszym intereſſom Państwa poświęcony, z takowym poſtąpieno będzie podług wszelkiey ſurowości prawa. Podobne zaś na złe zażycie przyſięgu do Tronu każde-

ihany erlaubten Zuganges zum Throne, durch körperliche Züchtigung oder Gefängniß geahndet werden.

12.) Damit überhaupt in Zukunft dem bisher mit ungegründeten Beschwerden getriebenen Unfuge gesteuert werde, sollen die Chefs jeden Departements und Landes-Collegii, wenn Immediat Eingaben zur Verfügung an sie remittirt werden, berechtigt und verpflichtet seyn, auch ohne besonderen von Seiner Königl. Majestät erhaltenen Befehl, unwillige Supplikanten, Deputirten und Winkelschriftsteller in Verhaft ziehen und nach rechtlicher Untersuchung, gesetzlich bestrafen zu lassen.

13.) Schließlich halten Seine Königl. Majestät Sich versichert, daß Dero Etats-Ministerium sämmtlicher Departements, so wie die Provinzial-Landes-Collegia sich ferner beeifern werden, jeider Gelegenheit zu ungerechten Klagen vorzubeugen, den durch Beschwerführungen zu ihrer Kenntniß gelangenden Verschleppungen abzuhelpen, ungebührliches und pflichtwidriges Benehmen der untergeordneten Behörden nicht ungeahndet zu lassen, die Supplikanten deutlich, vollständig und ausführlich zu bescheiden, und überhaupt alle nöthige Vorkehrungen zu treffen, damit niemand Veranlassung erhalte, die Abstellung gegründeter Beschwerden durch Immediat-Eingaben bewirken zu müssen. — Berlin den 21. May 1799.

(L.S.) FRIEDRICH WILHELM.

mu z wiernych poddanych wolnego, ukrocone będzie przez kary ofobilte, lub więzienie.

12.) W ogulności zaś, chcąc zapobiedz na przyszłość zwykłym dotąd nieprzyzwoitościom w zanoszeniu nieistotnych i żadnego dowodu po sobie niemających zażaleń, Szefowie każdego Departamentu i Magistratur rządowych, są upoważnieni i obowiązani, gdy takowe prośbo Królówi Jmci podawane memoryały, odesłane im będą do decyzji, nawet bez wyraźnego na to J. K. Mci rozkazu, takowych supplikantów, deputowanych, i pokątnych Pilszow aresztować, a po nastąpionym prawem przekonaniu ukarać przykładnie.

13.) N. Pan ufa nakoniec sprawiedliwie, że Ministerium stanu wszystkich Departamentów, tudzież Magistratury kraju prowincjonalne podwoją swą gorliwość zapobiegając aby nikt nie miał przyczyny zanoszenia zażaleń nieistotnych, tudzież uślisnie starając się, aby dochodzące do ich wiadomości z tego względu przewinieństwa i skargi, na miejscu były załatwiane, aby postępowanie Magistratur niższych i Urzędów, nie należało, a obowiązkom im przepisany przeciwnie, nie zostało bezkarne, aby supplikanci zyskiwali odpowiedź jasną, i w miarę potrzeby kategorię, aby nakoniec użyte były potrzebne środki do odjęcia każdemu ostateczney potrzeby i konieczności, udawania się prosto do Tronu po załatwienie istotnych skarg i zażaleń swoich. — Dan w Berlinie dnia 21. Maja 1799.

(L.S.) FRYDERYK WILHELM.

z Wiednia dnia 12 Stycznia.

Arcy-Xiąże Palatyn z małżonką swoją i Arcy-Xiążęta znajdowali się dnia 18 na balu u Rosyjskiego Ambassadors Hrabiego Kalitscheff. W Poniedziałek w wieczor dawał dla nich Xiąże Albert Cieszyński wspaniały bal.

Dnia 22 i 23. Grudnia r. p. dana była przez tuteysze towarzystwo muzyki wielka muzyczna akademja na wsparcie wdow i sierot tego towarzystwa, to jest sławne i z wielkimi oklaskami przyjęte oratorium, stworzenie świata w muzyce, zrobione przez sławnego Josefa Haydn. Główne głosy śpiewali Panna Saal, P. Maciej Rattmayr i P. Saal.

Cesarz Jmci zaszczycił swą obecnością tę akademję i wsparł hojnie szlachetny jej zamiar. Arcy-Xiążęta, Wielki Xiąże Toskański i Xiąże Albert Cieszyński, pomnożyli także wspaniałością swoją jej przychod.

z Londynu przez Hamburg od dnia 3. do 14. Stycznia.

Nowy rok zaczął się u nas przez wypadek podziwienię ściągający, to jest deklaracją Rządu naszego na list Konsula Buonaparty. Nadzieja jednak pokoju tym samym upadła, a wojna nieuchybna jest jedynym hasłem.

Podług wszelkiego podobieństwa, przyślane od Buonaparty poselstwo, wojnę tym bardziej jeszcze rozzarzy. Większa część siły wojennej Niemieckiej (mowia pisma tuteysze) połączone z całą potęgą Moskwy i W. Brytanij,

zaraz na początku wiosny działać rozpoczną. Wszyscy szefowie regimentów odebrali rozkaz, udania się do swoich korpusów, a Lord Moira otrzymać ma komendę. Wiadomość jakoby Xiąże York miał dowodzić wyprawą przeciw Francji, do której także hrabia d'Artois należeć ma, potrzebuje potwierdzenia.

Uważają tu, iż Buonaparte w danym monarsze naszym tytule, umieścić wyraz Króla Wielkiej Brytanij i Irlandji, lecz nie Króla Francji.

Drukowana korespondencya obu Rządów będąc rzeczą wysokiej wagi, chciwie od wszystkich czytana zostaje.

List Pierwszego Konsula jest w ogulnych wyrazach napisany. Nie mówi on nic o interesie Przymierzeńców Króla naszego równie jak o przyczynach które nieszczęśliwą wojnę spowodowały, a w dniu tym w którym ten list był napisany, wojska Rzpltey zostały w najwyższych wyrazach zachęcane do gotowania się na osiągnięcie nowych zdobyczy. Mniemają tu nawet, iż z negocjacji która wszrod tak osobliwych okoliczności rozpoczęta była, żadney prawdziwey korzyści dla wysokiego celu spodziewać się nie można. Co się tycze wyraźney przez Rząd nasz myśli wprowadzenia nazad na tron Francuzki Domu Burbońskiego, myśl ta bardzo w umiarkowanym sposobie jest wyłuszczone, i nie jest ona jedynym warunkiem do otrzymania poko-

in. Rząd nasz ma tylko wzgląd na bezpieczeństwo krajów naszych, tudzież przymierzeńców naszych, równie iak na bezpieczeństwo *Europy*. Jeżeli takowe otrzymanym być może, na ów czas droga do pokoju jest otwarta. Jeżeli ministrowie podług wspomnionych zasad nie dozwolili wstępu propozycjom *Buonaparty*, uczynili powinność iakiej po nich wysoka ich dostojność wymaga. Przemowili szanownym językiem umiarkowania i Prawdy, usprawiedliwili wysoki charakter Rządu *Brytańskiego*, nie spuszczając z oka interesu Ludu *W. Brytannij*.

Lubo w mowie otwierającej Parlament *Irlandzki* na dniu 15 żadna wzmianka o Unij uczyniona nie będzie, rzecz ta jednak natychmiast wprowadzona i wykonana być ma. Tym czasem przeciwni Unij, stronników swoich znacznie powiększyli. *P. Grattan* ukaże się także w Parlamencie.

Do *Cork* w *Irlandyi* posłano znowu 8 tysięcy świeżego wojska.

Do *Minorki* przyprowadzono schwytaną szalupę z *Egiptu* mającą na sobie depesze *Gr. Kleber* do Rządu *Francuzkiego*. Te depesze w morze wrzucone potrafiąco wyratować.

G. Fox objął teraz komendę w *Minorce* na miejscu Generała *Sinclair*.

Wspomniane depesze przybyły już do *Londonu*. Znajdują się pomiędzy niemi listy wielu Generałów *Francuzkich* uskarżających się (iak mówią) na odiażd *Buonaparty*. Nayważniejsza treść tych depesz będzie niezwłocznie drukiem do wiadomości podana.

Przez burzę morską wiele okrętów nad brzegami *Szkockiemu* szkodę poniosło.

Przy brzegach *Afrykańskich* eskadra *Francuzka* z 3 fregat złożona pod komendą *Ob. Landolphe* zajęła znaczną liczbę okrętów *Angielskich*. Na tej eskadrze znajdują się także 1000 żołnierzy do wylądowania przeznaczonych.

W *Catanazo* w wyższej *Kalabrii* i okolicach zaszło trzęsienie ziemi, które jednak nie pociągnęło za sobą zbyt wielkich skutków.

Regiment 16ty lekkiej dragonij odebrał rozkaz być gotowym do wniścia w obcą służbę. Inne także regimenta oczekują podobnego rozkazu.

Podług listów z *Nowego Yorku* pod dniem 17 Grudnia żółta gorączka zupełnie tam ustała.

Xiąże *York* miał w tych dniach często z *Krolem* konferencye.

Plan wystawienia monumentu na pamiątkę zwycięstw naszych znowu upadł. Nie było

więcey na niego subskrypcyi iak 4. tyśiące funtów.

Wojska znajdujące się w *Irlandyi* mają otrzymać ważne za granicą przeznaczenie.

Na dniu 13 rozesła się pogłoska iakoby 15 okrętów liniowych z floty *Breşteńskiej* na morze wypłynęło. Lubo żadnego urzędowego tej pogłoski nie ma potwierdzenia, Rząd jednak wysłał rozkazy do *Torbay* i *Portsmouth*, aby flotta nasza wyszła pod żagle.

Konsulowie *Francuzcy* byli z początku skłonni do zamiany naszego Generała *Don* i Generała *Roslyńskiego Hermann* za trzech Generałów *Francuzkich* i *Piemontkich*. Dziś jednak wzbraniają się tego uczynić, chyba w zamianę za znanomego więźnia *Irlandzkiego*. Generał *Don* znajduje się w *Lille* puszczonej wolno na słowo honoru.

Na ostatnim statku z *Francyi* przybył *Robert Barclay* więziony w *Temple* od roku. Wolność swoją winien on samemu *Buonaparte* który go do siebie przywołałszy rozmawiał z nim przeszło puł godziny.

Ponieważ za nałożeniem podatku na puder wiele osób nosić go przestało, pzzeto podatek ten zmieniony teraz został na peruki męskie i damskie.

Fregata *Ethalion* która była 2 bogate *Hiszpańskie* fregaty zdobyła, na dniu 24 Grudnia rozbija się pod *Penmarks*.

Admirał *Dukworth* wypłynął z 6 okrętami liniowymi z pod *Lizbony* do floty blokującej *Kadix*. Kommodor *Trowbridge* krąży z 5 okrętami liniowymi przed *Malta*.

Dzienniki ministeryalne uważają, iż sposób podług którego *Buonaparte* prosto do naszego *Krola* udał się z propozycją, zupełnie jest przeciwnym zwyczajney dotąd etykietcie, podług której wszystkie nasze negocjacye przez sekretarza Stanu bywają wprowadzane. Dla tej też przyczyny *Krol* nie odpowiadał na list sobie przyślany, aby tym samym nie uznał *Buonapartego* za Pierwszego Konsula, lecz przez *Lorda Grenville* posłał odpowiedź ministrowi *Talleyrand*.

Mówią, iż *Buonaparte* tenże sam krok w propozycjach do pokoju uczynił także innemu na stałym lądzie *Dworowi*. Wszedłszy na dostojność swoją (mówią pisma tutejsze) chciał także nową epokę oznaczyć w stosunku z obcemi mocarstwami na wzór dawnego Rządu *Francuzkiego*.

Dotąd w *Anglii* nie było zwyczajem ogłaszać publicznie korespondencyą takowego

rodzaju. Rząd jednak umyślnie to uczynił aby się w oczach całego świata usprawiedliwić względem systemu za którym idzie. W reszcie sam *Buonaparte* byłby ją ogłosił, gdyż propozycje do pokoju na to tylko uczynił aby gdy nie zostaną przyjętymi, mógł tym łatwiej naród *Francuzki* do wojny podbudzić.

W czacie kiedy pisma opozycyjne wychwalały list *Buonapartego* jako bardzo umiarkowany i pełen uszanowania, dzienniki ministerjalne znaydują go przez wzgląd ozdob i napisów bardzo Jakubińskim i ubliżającym uszanowania. Gazeta *Wierny Bryttańczyk* mowi iż z tych słów *Buonapartego*, *W. K. Mość Panuiesz wolnemu Narodowi* etc. nie należy wnosić, aby on miał zaniechać projektów napastnych przeciw nam i *Irlandyi*. Wszakże w roku 1797 pisał także do Arcy-Xiążęcia *Karola*. Czyż wojna nie trwa już od lat Sześciu? Czyż ludzkość nie dosyć już ucierpiała? i nie maszże żadnego śródka do wzajemnego porozumienia się. A jednakże kraje *Papieżkie Szwaycarya Piemont* i *Neapol* zostały rewolucyonowane.

Na przyszłej sessyi Parlamentu *Pitt* ma wnieść projekt pożyczki 3 millionów funtów dla *Austrii*.

Xiąże *Richmond* oznaymił przyjaciółom swoim, iż w izbie Lordów wnieść będzie aby uczynione było dochodzenie względem nieszczęśliwej wyprawy w *Hollandyi*, który to wniosek równie jak uwagi nad odpowiedzią Konsulowi *Buonaparte* daną, opozycja w obu Izbach popierać zamysła.

Rzeczą jest osobliwszą, iż właśnie w chwili propozycyow do pokoju uczynionych, powszechna rozeszła się pogłoska o wypłynieniu na morze części floty *Breńskiey* od 15 okrętów liniowych i kilku fregat. Przeznacznie dają iey na morze śródziemne, utrzymując, iż po drodze zabierze jeszcze z sobą rozmaite z *Ferol* i *Kadix* okręty, opatrzy w żywność *Malte* i *Alexandryą* w *Egipcie*, i inne ważne ułożone przez *Buonapartego* wyprawy skuteczni. Pomimo tych jednak pogłosek wielu *Irlandyą* za cel wyprawy *Francuzkiey* przeznaczają. Wiadomość o wypłynieniu części floty *Francuzkiey* przywiozł kapitan *Cochrone*.

Na pamiątkę sławney pod *Abukir* batalij, bity będzie medal, który żołnierze u guzików nosić będą.

P. Pitt odłoży swoją nową pożyczkę na potrzeby krajowe do przyszłego Maja, a to dla przejrzenia się, jak akcje wojenne przy rozpoczęciu kampanij podniosły się lub upadły będą.

Na dniu 21 Grudnia kiedy Konsulowie *Francuzcy* uchwalili, iż nie będą już opłacać ko-

sztów na utrzymywanie jeńców swojego narodu w *Anglii* zostających, liczba ich wynosiła jeszcze 25,646. Gdy na mocy konwencji w *Hollandyi* zawartej reszta jeńców oddaną będzie, pozostanie iey jeszcze w *Anglii* do 22 tysięcy.

Po skutecznoney Unii *Irlandyi* z *Anglią*, połączone parlamenta będą się nazywać *Parlament Wysp Bryttańskich*. Przy tey nazwiska odmianie wielu żąda aby tytuł Królewski został także odmienionym i był odtąd: *Cesarz wysp Bryttańskich*.

Kompania *Wschodnio-Indyjska* przygotowała kosztowne klejnoty na podarunek dla Cesarza *Chińskiego*. Rząd posyła z tey okazji list wińszujący. Przeszły Cesarz *Kien-Long* który doszedł wysokiego wieku 94 lat, ścigał wielkie podziwienie przez wzgląd na swój wyborny charakter i sztukę rządzenia. Najstarsi ludzie nie pamiętali o żadnym wyroku na śmierć wydanym za niego. Nie chciał on wprowadzić żadnego z *Anglią* traktatu handlowego podpisać, zapewnił jednak hrabiego *Macartney*, iż *Anglicy* w porcie *Canton* wszelkich praw w równi z innemi narodami doznawać będą.

Dwór nasz ma także płacić subsidia Porcie za dostawienie korpusu 20 tysięcy *Arnautów*, mających być przeciw *Egiptowi* użytymi.

Do *Plymouth* przyprowadzono schwytany ieden okręt *Francuzki* z *Kayenny* różne osobliwości natury z tamtąd wiozący, mowią iż będzie wypuszczonym.

G. Desfourneaux bywszy gubernator *Gwardalupy* schwytany na iednym statku *Francuzkim* przybył do *Plymouth*.

Bank *Angielski* uchwalił nakoniec na dniu 9 Stycznia aby ministrowi skarbowemu na potrzeby tegoroczne krajowe za odnowienie i przedłużenie przywileju w roku 1812 kończącego się, na następne lat 20, wyliczyć sumę 3 millionów funtów na lat 6 bez procentu. Lubo wielu przekładało, iż lepiej rzecz tę odłożyć na ów czas kiedy bank gotowizną wierzycielom krajowym wypłacać będzie, gdyż teraz summa ta wielką szczerbę w banku uczyni, jednak inni Dyrektorowie byli za tym utrzymując, iż bank może teraz okupić przywilej swoj taniej 600,000 funtami, a po upłynieniu 6 lat możeby tyle drugie go kosztowało.

W *Antrim* i innych okolicach *Irlandyi* insurgenca nowo czynią zaburzenia i spodziewają się statecznie wsparcia *Francuzkiego*.

P. Fox zatrudnia się wygotowaniem iednego ważnego pisma politycznego. Nie on ale *Sheridan* ma czynić wniosek dochodzenia przyczyn nieszczęśliwego skutku wyprawy w *Hollandyi*.

P. Colghun w książce swej o Policji, rachuje do-

now w Londynie do 151,000. a mieszkańców do 1,108,000. inni ludność tę wyższą szacują.

P. Planti bibliotekarz wydał historią Kantonów Szwajcarskich od ich utworzenia, aż do czasu teraźniejszego.

Nowa Konstytucja Francuska bardzo jest w tutejszych gazetach ministeryalnych krytykowaną.

Cena chleba coraz wyżej idzie, ponieważ zaś funt jego tyle kosztuje co mięsa. przeto ludzie w pokarmie przenoszą to ostatnie. Ryż także nadzwyczajnie podrożał, a chleb z kartofli piec zaczynają.

Wielkość Tabaki w *Chi-ach* używaney, prawie jest do nieuwierzenia. Coroczna konsumpcja tej pożytecznej rośliny iak ią *Chyńczykowie* nazywają, wynosi do 100,000. beczek. Wszyscy tytuń w *Chinach* ciągną, nawet dzieci byleby tylko utrzymać lulkę mogły, gdyż tytuń miany tam jest za lekarstwo powszechne przeciw wszelkim zarzliwym chorobom.

Nowy Biskup *Londyński* przejął nakoniec na namówie przyjaciół swoich, i na własne włosy włożył biskupią perukę. Z tej więc strony przynajmniej można być pewnym pokoju w Kościele Bożym.

Do Admiralicji przysłyły mocne skargi przeciw kutrom krążącym na wstrzymywanie kaprow nieprzyjacielskich. — *Z Jarmuth* odebrano smutną wiadomość, iż jeden ługr *Francuski* schwycił do 8. statków węglowych *Angielskich*. Strata ta dała się mocno w *Londynie* uczuć, gdyż węgle w wysokim stoisz cenie.

Xiąże *Pork* chodzi w nocy z runtem po mieście dla wstrzymywania rozpusty żołnierzy po szynkowniach.

Od granic *Austryackich* d. 11. Styczn:

Arcy-Xiąże Karol, Xiąże *Ferdynand Wirtemberski* i G. *Alvinzi* Prezydent Rady wojennej wywyższeni zostali do dostojności Feldmarszałków.

Węgry procz znacznych prowiantów, dostać mają 26 tysięcy rekruta.

F. M. L. *Bellegarde* przeznaczają tu teraz na Vice-Prezydenta Rady wojennej.

Wojska *Basmana-Oglu* stoczyły już kilka utarczek z wojskami Baszy *Belgradzkiego*.

W dzienniku politechnicznym Niemieckim umieszczony jest wynalazek Ob. *Laleyrre* odjęcia dzikim kasztanom ich gorzkiey cierpkości, i zrobienia z nich zdrowey mąki. Obrane kasztany trzeba suszyć, a potem na proch zetrzeć. Mąka ztąd zrobiona przesiewa się i wsypuie do naczynia które wodą nalane miesza się mocno. Po czym zostawić ią tak należy aby się ustała przez kilka godzin. Potym zlewa się powoli woda tak aby mąka ruszoną nie została, i znowu nalewa się świeżą wodą. Powtórzywszy to 8 do 9 razy, wsypuie się mąka do worka z tęgiego płotna, kładzie się pod prasę, i nakoniec wysusza się. Tym sposobem bardzo dobry pokarm nabyty być może.

Wiadomość o *Basmanie Oglu*.

Dziad jego był stróżem nocnym, czyli podług innych kominiarzem w *Widdynie*. W wojnie 1753. służył przeciwko *Moskałom*, i tam przez swoje męstwo ściągnął na siebie

względy, otrzymał rozmaite nagrody, między innemi włość *Parabin* w *Moldawii*, gdzie resztę życia przepędził zatrudniając się wychowaniem swojego syna *Omara Agi*, który doszedł do stopnia Baszy *Agi*, czyli przełożonego nad dystryktem. *Omar* miał dwóch synów, iednego *Ibrahima Beia*, który został kupcem w *Konstantynopolu*; drugiego *Osmana* nazwanego *Basmana-Oglu*, czyli *Pasewand-Oglu*. Oyciec jego mieszkając przez część roku w *Widdynie*, kazał go ćwiczyć w umiejętnościach politycznych, ekonomicznych i wojennych. Młody *Osman* do wielkiej żywości dowcipu łączył w sobie gwałtowny charakter: w roku 1785 znajdując się na kampanii wraz z swoim oycem, tak daleko z nim się poróżnił, iż syn stanął na czele swoich stronników przeciwko własnemu oycu, uderzył na niego i wojsko jego rozpuścił. Znaczniejsi mieszkańcy *Widdynu* wdali się w te zatargi, które trwały lat dwa i dopiero w roku 1788. Oyciec przymuszony był prosić o pokoy i nastąpiła zgoda. Od tego czasu potężny obydwa swoje korpusy w ieden dosyć liczny, ażeby za jego pomocą mogli się stać panami *Widdynu*, gdzie ich władza i liczba stronników codziennie się pomnażała. Tej władzy używali przeciw każdemu ktokolwiek im posłusznym być niechciał. Zastraszona Porta wysłała przeciw nim w roku 1788. *Mahmeta* Baszę z 12 tysiącami ludzi obiecując mu Baszoftwo *Widdynu*, jeżeli ich potrafi z tego miasta wypędzić. Oyciec i syn niemogąc dłuższego nad trzymiesięczne wytrzymać obleżenia, przedsięwzięli schronić się z pozostałymi im 600 ludźmi do *Xcia Mauroieni* na *Woloszczyźnie*. Ten wziął ich pod swoją protekcją, mianował ich *Bir-Basumi*, czyli komendantami nad 1000 ludzi; zrobił *Omara* komendantem w *Czernetz*, a *Basmana-Oglu* w *Gyurgyero* z rozkazem bronięcia tych miast przeciwko wojskom *Austryackim*. Wojska Cesarzkie wkrótce wyparły z *Czernetz* *Omara*, który przymuszony był schronić się z 17 swemi ludźmi na prawy brzeg *Dunaju* do zamku *Kulla* o 6. mil od *Widdynu*. Uwiadomiony o tym Basza *Widdynu* wysłał przeciwko *Omarowi* 1000 ludzi z rozkazem przyśtawienia go żywego lub zabitego. *Omar* broniąc się przez kilka dni odebrał 7 ran, lecz nakoniec zamek wzięty, załoga wycięta a *Omar* żywcem zabrany został wraz z swoim sekretarzem. Lecz gdy ta wiadomość rozeszła się w *Widdynie*, zbuntowany lud domagał się uwolnienia więźniów, Basza tym zastraszony wysłał rozkaz, ażeby im potajemnie ucięto głowy, co też skuteczniono, roz-

niofszy wieść, iż Omar i jego sekretarz potrafili ratować się ucieczką. To kłamstwo za-
spokoilo lud *Widdynu*.

Lecz *Basman-Oglu* dowiedziawszy się o tragiczney śmierci swojego oycy, umyślił zemścić się za nie, i zebrawszy 2 tyfiące ludzi przeszedł *Dunaj* w roku 1789. i stanął w *Bagna* (między *Niszą* i *Widdynem*) z kąd utrzymywał z mieszkańcami *Widdynskimi* porozumienia, tym czasem pomnażał swoje wojsko przez rekrutowanie w *Bulgarii*. Mając 5 tyfiący ludzi oprócz skrytych stronników w *Widdynie*, wszedł za ich pomocą do tego miasta w nocy i bez żadnego wystrzału opanował cytadelę. Darował Baszy zaboystwo swojego oycy, które popełnił za rozkazem Sultana, i pozwolił mu mieszkać w *Widdynie*. Zostałszy panem miasta, powierzył nad nim rząd *Bekir Adze* jednemu z swoich krewnych, sam zaś udał się w 6 tyfiący ludzi do W. Wezyra *Gusuf* Baszy, który go dobrze przyjąwszy dodał mu jeszcze w kommandę drugie 6 tyfiący wojska. Z tym korpusem poszedł na odsiecz *Belgradu*, lecz zbity od wojsk *Austryackich* powrócił do obozu W. Wezyra, przy którym bawił jeszcze przez 2 miesiące, po czym przybył do *Widdynu* gdzie spokojnie przebywał przez 3 lata nie zatrudniając się na pozor ani kommandą, ani administracją. Nakoniec żądał od starego *Bekir-Agi*, ażeby mu zdał sprawę z swojego rządu, lecz gdy w tym posłusznym być niechciał, *Basman-Oglu* kazał mu uciąć głowę, i zagarnął jego majątek.

Tym czasem Porta posłała do *Widdynu* nowego Baszę nazwanego *Alchio-Basza*, ten uwiadomiwszy Sultana, iż lud sprzyja *Basmanowi-Oglu*, żądał dla wypędzenia go 12 tyfiący ludzi. Na to odebrał tylko rozkaz, ażeby przyśłał do *Konstantynopola* głowę *Basmana*, lecz na skutecznienie tego rozkazu nie dano mu żadnych posiłków. Uwiadomiony o tym *Basman* uderza we 2 tyfiące ludzi na Baszę mającego 3 tyfiące, poraża i bierze w niewolę. Basza z swego aresztu obowięzuje się wyrobić *Basmanowi* darowanie winy. Przez nieaki czas, żyli obydwu w dobrym porozumieniu w *Widdynie*; lecz w miesiącu *Maiu* 1792. gdy *Basman-Oglu* w 60 ludzi wyiechał na wieś, Basza posłał za nim 400 ludzi, którzy doścignawszy go o 3 mile od *Widdynu*, po mocney bitwie przy-
musili go do ucieczki. Basza dowiedział się znowu o jego schronieniu i na nowo go atakował, lecz *Basman* miał czas zebrania ludzi i rozpędził wojsko Baszy; poczym wszedł w powtorne porozumienie z mieszkańcami *Widdynu*, i w miesiącu *Czerwcu* tegoż roku po mocney bitwie wypędził Baszę i jego wojsko, i

zbroyną ręką wszedł po drugi raz do tej fortecy.

Nie małą jest osobliwością, iż jeden prywatny człowiek bez urzędu i żadney legalney władzy, mógł się stać Panem ważney twierdzy wypędziwszy z niej urzędnika W. Sultana a razem dopełniać powierzchownie wszystkie obowiązki wiernego poddanego. *Basman-Oglu* stawszy się kilkokrotnie buntownikiem, przyjmuje służbę w armii W. Wezyra, za swoim powrotem postępuje samowładnie w *Widdynie*. Za pierwszą razą zwycięzca nad wyflanym od Porty Baszą, przebacza mu śmierć oycy przez wzgląd na ferman. Pobiwszy drugiego Baszę, wkłada tylko na niego obowięzek, ażeby mu wyednał łaskę Sultana. Te przeciwności w postępowaniu *Basmana-Oglu* wyjaśniają się przez samą naturę *Ottomańskiego Rządu*. Osoba W. Sultana jest tak dla Muzułmanów świętą, iż buntowniczy Basza powstając nawet przeciwko jego władzy, nigdy nie uchybił uszanowania dla W. Sultana, a otwarcie walczył tylko przeciwko jego urzędnikom pod pozorem, iż są osobistemi jego nieprzyjaciółmi, lub zdrajcami W. Sultana.

Pamiętną jest, iż w roku 1792. *Ambassada Francuzka* w *Konstantynopolu* potrafiła nakłonić Portę do uformowania rozmaitych korpusów wojska na sposób *Europejski*, i że ta nowość sprawiła powszechne nieukontentowanie pomiędzy janczarami. Wkrótce przed tą reformą Porta chcąc ukarać nieczemność i niekarność garnizonów ponad *Dunajem*, a mianowicie w *Belgradzie*, rozpuściła Janczarów i Spachow, z których się też garnizony składały, i zastąpiła ich przez *Kirczalow* (korpusy ochotników czyli wojsko nieregularnych i nie ćwiczonych) *Basman-Oglu*, który sam był niegdyś Janczarem, zręcznie z tych okoliczności korzystał, i od tego czasu pokazywał się jawnie protektorem odpędzonych Janczarów, którzy po większej części będąc mieszkańcami i właścicielami domów w tych miastach, widzieli się razem z swoich własności i żołdu ogołocone. Gorliwość jego pomnożyła muliczbę stronników w całym Państwie, a nawet i w *Dywanie*. Od tego momentu *Basman-Oglu* stał się dowdcą partii tym potężniejszej, iż się wspierała na związkach ze wszystkiemi malcontentami *Turcyi Europejskiej* i *Azjatyckiej*. I jeżeli go potym widziano iak z garstką ludzi pokonywał wielką część sił Państwa *Ottomańskiego*, te pomyslności przypisać należy tajemnym jego porozumieniom z niechętnemi umysłami w armiach, niemniej iako jego stałości, i nieustraszoney odwadze.

W roku 1794. Porta wysłała Baszę *Huffi-Mufti* dla ułożenia się z *Basmanem-Oglu*, i

wyrozumienia pod jakimi warunkami posłusznym być zechce; lecz *Basman* domyślając się w tych zdarzeniach fidei, wkrótce zerwał konferencye, i pożegnał urzędnika Porty.
(*Reszta potym.*)

z Hagi dnia 18. Stycznia.

Ambassador Francuzki *Semonville* przybył tu d. 16. w liczney świcie, pomiędzy którą znajdował się sekretarz Legacyi *Marivaux* i dwaj inni sekretarze prywatni. Dowiedzieliśmy się od tego ministra, iż złe drogi i lody na *Mordick*, spóźniły na kilka dni jego przybycie.

Generał *Augereau*, który na kilka dni później od Ob. *Semonville* z *Paryża* wyjechał, jest tu spodziewany poitrze. Utrzyma się tu zawsze to mniemanie, iż gdy się obydwaj zjadą, na tenczas nastąpią wielkie w naszym wewnętrznym Rządzie odmiany, a co tym bardziej te domysły usprawiedliwia, jest to, iż pierwsza izba zatrudnia się powtórnym wprowadzeniem projektu prawa, podług którego wolno będzie Reprezentantowi ludu ustąpić z swojego miejsca. Projekt ten przed 6ciu miesiącami przez pierwszą izbę przyjęty, przez drugą odrzuconym został.

Z bojaźni, ażeby tegoroczne wód wylewy nie były tak znaczne jak roku przeszłego, przedsięwzięto tu rozmaite środki, które ściągają na siebie publiczną uwagę.

z Semlina dnia 7. Stycznia.

Zakłocenia pomiędzy Janczarami kazaly się obawiać niepomysłnych skutków, lecz szczęściem już są zaspokojone. Wiadomo iż ten korpus całkiem jest *Basmanowi-Oglu* przychylny, i że na jego wsparciu polega. Z tego powodu użyte są wszelkie środki ostrożności przeciwko temu zbuntowanemu Baszy. W *Belgradzie* przysposobiono na długi czas żywności. — Kupcy z *Albanii* i *Macedonii* do tego miasta przybyli, zeznali, iż w *Albanii* *Tureckiej* widać wielkie do wojny skłonności.

z Berny dnia 9. Stycznia.

Zniesienie Dyrektoryatu odbyło się w największym porządku i spokojności. Na wczorajszej sesji wielkiej Rady po niejakich sporach ustanowiona została komisya wykonawcza z 7 członków, a uchwałę tę Senat zaraz potwierdził. Na tej sesji nie byli przytomni stronnicy Dyrektoryatu, mianowicie zaś deputowani *Lemaitre*. Ci oddzielnie zgromadzają się. Ex-Dyrektor *Laharpe* ządał od wielkiej Rady papierów dowodzących jego konspiracyi, dla wygotowania swojej obrony, papiery te zaraz mu poślane zostały.

Wczoraj po południu wybór komisji wykonawczej rozpoczął się. *Glaire* został jednogłośnie pierwszym

członkiem wybrany, drugim i 3cim są ex-minister skarbowy *Finsler* z *Zurich* i Ob. *Frisching* z *Berny*.

Dnia 12. Stycznia.

Nasza Wykonawcza Władza odebrała list Konsula *Bonaparty* z oświadczeniem, iż *Francya* szanować będzie niepodległość *Helwecyi*; i że z tego powodu Rząd *Francuzki* w niczym nie będzie się miewał do odmian, które zayść mogą w tym kraju. Ten list sprawił tu miłe wrażenie.

Dnia jutrzejszego Kom: wykonawcza małżożczy pierwszą swoją sesją. W wielkiej Radzie proponowano rozpoczęcie procesu przeciwko trzem ex-Dyrektorom, lecz spodziewają się, iż to nie weźmie skutku.

z Strazburga dnia 16 Stycznia.

Dnia wczorajszego zrana proces *Chambé* i jego współników ostatecznie rozszdżonym został. Komisya wojskowa ogłosiła, iż wyłypek nie był dowiedzionym. Z tego powodu *Chambé* Exreprezentant z *Kolmaru*, *Gromard* z *Strazburga*, *Zona* emigranta *Demougé* etc. z więzienia są wypuszczeni z wolnością zapowzania olkarzycielów.

Dnia 17 Stycznia.

Woylka *Francuzkie* nieprzešlały przechodzić przez nasze okolice. Przechodziło także przez nasze miasto wiele brygad z *Hollandyi* ściągających się do *Szwajcaryi*. Znajdujący się *G. Moreau* zatrudnia się ulkuteźnieniem organizacyi armij, i przygotowaniem do przyszłych kampanij.

z Stutgardu dnia 18. Stycznia.

Dnia 14. ogłoszono w *Fryburgu* Rapport zawierający w sobie, iż dnia 20. t. m. kilkaset ludzi z garnizonu *Francuzkiego* w starym *Brisach*, pomknęli się ku *Rothweil*, i uderzyli na pikiety które z razą większej liczbie ustąpić musiały, lecz wkrótce odparły ich dwie wysłane na pomoc kompanie. Podobna bitwa toczyła się dnia 12. przy *Rothweil*. *Francuzi* zaczęli już sypać baterję w okolicach *Batzenhausen*, lecz niedługo odstąpić im musieli.

z Frankfurtu dnia 18. Stycznia.

Armia *Reńska Francuzka* otrzyma jeszcze posiłków 30 tysięcy ludzi. Planem *G. Moreau* ma być przejść przez *Ren* w 3 punktach, to jest starym *Brvsach*, *Kehl* i *Kassel*. Ob. *Schée* nowy kommissarz *Francuzki* do departamentów *Nadreńskich* będzie w *Koblenc* mieszkać, jako miejscu środkowym tych departamentów.

Posel jednego dworu w *Ratyzbonie* żąda publikacyi aktów ściągających się do zaboystwa polow *Francuzkich* pod *Rostad*.

Flotta *Turecka* z *Palermo* w istocie samej nazad do *Taryt* powrocila.

Pomimo strasznych przygotowań do wojny mówią, iż przed *Marcem* kroki nieprzyjacielskie nie rozpoczną się, i że nieiskie zawieszenie broni uważane być może. Uważają, iż 1000. żołnierzom z woylka *Xiążęcia Wirtemberskiego* na 4. tygodnie urlop jest dany.

z Augsburga dnia 18. Stycznia.

Wybor nowego Papieża jeszcze nienastąpił. — Fryderyk *Marya Giovanelli* Patriarcha *Wenecki* umarł dnia 10. t. m. w roku 71. wieku swego.

Donoszą z *Kobry*, iż jeden oddział woylka *Francuzkiego*, który z kantonu *Uri* przeszedł przez górę *Ursule*, i d. 28 p. m. pokazał się w *Tavetsch* zabrał tam wszelkie bydło, a potem cofnął się nagle niedościgniony od stojących w okolicach woylk *Austryackich*.

DODATEK

D O D A T E K

DO

GAZETY KORRESPONDENTA

Z WARSZAWY DNIA 4. LUTEGO ROKU 1800. we WTOREK

z Paryża dnia 18 Stycznia.

Konsulat. — 24 Nivos (15 Stycznia.)

Konsulowie Rzpłety stanowią: Artykuł I. Armia Angielska nazywać się będzie Armią Za hodu. II. G. Brune Konsyliarz stanu mianowany jest Generałem kommandującym tą Armią. Wyjedzie natychmiast do głównej kwatery dla objęcia nad nią komendy.

Pierwszy Konsul (podpisano) *Buonaparte*.

G. Brune wyjechał już do Angers, gdzie jest główna kwatera. Zostawiony mu jest urząd Konsyliarza Stanu, lecz przez czas jego nieprzytomności, zdejść się, iż *ex-minister Patiet* w prezydencji wydziału wojennego zastępować go będzie. *Admiral Massaredo* ma zostać w Paryżu w urzędzie *Amballadora Hiszpańskiego* przy Rzpłety *Francuskiej*. General *Gravina* zastąpi go w komendzie eskadry.

W liczbie i nazwiskach Departamentów żadna nie zaydzie odniana, lecz tylko w okręgach.

Przyjaciel Praw wyraża, iż spodziewany jest od *Austrii* kłuyer z depeszami dotyczącymi się pokoju. Zapewnia z inney Irony, iż Szuani przy Angers pobitami zostali.

Dumolard, Marchand-Gomicourt, i *Ex-General Morgant* przybyli z Oleron do Paryża, z kąd udadzą się na swoje przeznaczenie.

Konsulowie postanowili d. 13. iż odprawiać się będą: 1.) w Dekadzie pierwszego dnia generalna Rada Ikarbowa; Czwartego Rada Administracyi wojennej, siódme-go Rada Administracyi Marynarkiej. — 2.) d. 8 każdego miesiąca Rada Administracyi sprawiedliwości; 18 Rada Administracyi związków zewnętrznych; 28 Rada Administracyi wewnętrznej i Policji.

Korweta *Brule-Guente* która przy naszych brzegach około Brest zatonała, powracała z wyspy *Francuskiej* z 200 ludźmi. Z tych do 40 tylko uratowanych zostało. Nie wiemy jeszcze o stanie w jakim tę osadę zostawili, ponieważ papiery również zatonały.

Pierwszy Konsul donosząc Radzie Stanu o nominacyi G. Brune na kommandanta Armij Zachodu, wyraża: Ustanowiliście urządzenie kraju w którym Konstytucja jest zawieszona. Obszerna tego urzadzania Władza mniemałem, iż nie powinna być złożona jak tylko w ręce Generala urzędnika, i mianowałem G. Brune. W momencie uda się on na swoje przeznaczenie, i wkrótce pomiędzy wami nazad załedzie. Dać z ukontentowaniem ten dowód zaufania i Radzie Stanu, i G. Brune który nie wspominać dawnych usług, oddał już ważne w tey Radzie. — G. Brune odpowiedział: Jako Konsyliarzowi Stanu i jako Generalowi, podchlebia mi wybór pierwszego Konsula. Obowiązek który na mnie wkłada, jest trudny, lecz że pożyteczny, przyjmuję go. Połączyć *Francuzów* iakieżkolwiek być mogą ich przesze niuemanian; pogromić tych, których rozum nie mógł oświecić, przebaczyć oblakania, takie będą moich postępowań prawidła. Lecz nigdy nie spuszczać z pamięci, iż słabość jest nieprzyjaciółką umiarowania i ślalości, i że przez nie upadają Rzeczypospo-

lite. Niech oblakani na zachodzie ludzie powrócą do Oyczyzny, lecz niech powrócą iako dzieci upokorzone.

General *Hedouville* donosi z Angers pod dniem 23. „Dnia 11. Szuani w liczbie 600. przyszli zalożyć swoje siedlisko w *Soullans*, końcem zaciągania obywatelów w *Marais*. General *Travot* zawczasu ich uprzedził, rozpedził, zabrał sto karabinów i kulkunastu jeńców. (Artykuł Urzędowy.)

General brygady *Merle* kommandant wojsk w *Dept. Eure i Loiry*, przybył z iedną kolumną do *Nogent-le-Rotrou*. Wszędzie Szuani uciekali i są dzielnie ścigani.

Listy prywatne z Angers donoszą, iż nic ieszcze pewnego o wylądowaniu wiedzieć nie można. Wielka liczba wojska ściąga się z różnych stron do buntowniczych Departamentów.

Mowią iż na mieyscu Administracyow centralnych, będzie sto wielkich Prefektur, i osobne Prefektury dla każdego kantonu.

Rząd ogłosił przybyłe świeżo z Egiptu depesze, które procz *Rapportu* o wyprawach wojennych, zawierają w sobie Listy następujące:

Buonaparte General kommandujący do Armij. — w Głównej kwaterze w *Alexandryi* dnia 5. *Fructidor* (22. Września) roku 790.

„Wiadomości z Europy nakłoniły mnie wyjechać do *Francji*. Zostawiam komendę armij Generalowi *Kleber*. Armia wkrótce odbierze odemnie wiadomość. Nie miło mi odstępować od żołnierzy, do których jestem naybardziej przywiązany, lecz to wżyltko będzie momentalnie, a General którego im zostawiam, posiada zaufanie Rządu i moje.”

Kleber General kommandujący do Armij. — w Głównej kwaterze w *Kairze* dnia 14. *Fructidor* (30. Września) roku 790.

„General kommandujący *Buonaparte* dla ważnych pobudek przedsięwziął podróż do *Francji*. Nie mogły go wstrzymać niebezpieczeństwa, iakie na tak ciasnym morzu i w tak nieprzyjazney porze wydarzyć się mogą: Szło mu o wasze dobro. Żołnierze, przybędzie wam pomoc ogromna, lub też pokoy chwalebny was i waszych prac godny przywróci, was na łono Oyczyzny. Przyjmując ciężar który był na *Buonaparte* włożony, czulem jego wagę i moją niezdolność; lecz zapatrując się z iedney strony na wasze mełwo tylu świetnymi uwienczone zwycięstwami; zważając na waszą ślatość i cierpliwość w pogardzaniu nieszczęściami i znoszeniu niedostatku wszelakich potrzeb, widząc wreszcie na iak wielkie rzeczy z takimi żołnierzami odważyć się można, nie radziłem się więcej iak tylko zaszczytu znaydowania się na waszym czole, iak tylko honoru dowodzenia wami, a natychmiast czulem sily moje powiększonemi. Żołnierze, nie powatpiewajcie, nagle wasze potrzeby będą nieustannym moiey troskliwości przedmiotem.”

(podpisano) *KLEBER*

Dnia 18. (9. List.) gwałtowny wiatr przymusił nieprzyjaciela wypłynąć na morze, po czym już się więcej niepokazał: same tylko statki przed *Alexandryą* nieoddaliły się, jest ich 8. a w tej liczbie znajduje się okręt Angielski *Tezeusz*.

Wiadomości z Kairu.

Z *Kairu* wyjechały do wyższego *Egiptu* dwie Komisyje Uczonych z obowiązkiem oglądania wszystkich sławnych starożytności zabytków.

Otwarcie kanału *Menouf* ukończyło się 6. Fructidora (23. Sierp.) z rana z wielką uroczystością. General dywizji *Dugua* w towarzystwie władz Francuzkich i Muszelmankich udał się do Kiołku znajdującego się na wstępie tego kanału. Mnogość ludu, piękna pogoda, i rolkołne położenie miejsca, przyłożyły się niemało do ozdobienia tej ceremonii.

Inżynier *Girard* znalazł na wyspie *Elephantine* pod flosem gruzów Nilometr o którym wspomina *Strabon*. Rysuje on plan *Tebow* i każe kopać ziemię pod kolosalną statką, która jak mniemają ma wyobrażać *Memnona*.

Ob. *Hauptoult* Szef batalionu inżynierów kazał także kopać w dawnej twierdzy *Rachid*, dziś twierdza *Ju-lieu*, gdzie znaleziono kamień pięknego czarnego Granitu, z trzema napisami, jeden w charakterach Hieroglificznych, drugi w Syryjskich, trzeci w Greckich. Ostatni wyraża, iż *Ptolomousz Filopator* kazał otworzyć kanały *Egiptu*, i że użył do tego wielką liczbę robotników, niezmiernie sumy i 8 lat pracy.

Od czasu wyjazdu Generala *Buonaparte*, wiadomości ku Europie wiejące były słabiej przyjazne.

(Oprocz tych depeesz z *Egiptu* Dzienniki *Paryskie* umieszczają list z *Konstantynopola* pod dniem 29. Listopada w którym wyrażono jest, iż General *Kleber* pomknąwszy się d. 22. Października z *Ellarisch*, napadł znielacka i pobił armią W. Wezyra zajął cały oboz i zabrał wielką liczbę jeńców. Iż tym sposobem wódz Turecki widział się przymuszonym cofnąć się ku *Damaskowi* o 10 dni drogi od *Gazy*. Lecz tę wiadomość mają za zmyśloną, ponieważ General *Kleber* nic o niej nie wspominał.)

Buonaparte w raporcie przysłanym dawnemu Dyktatorowi, a dopiero teraz na publiczność wydanym, względem wyprawy *Syryjskiej*, doniósł narodowi *Francuzkiemu* przyjemną wiadomość, iż *Porta* żądała od niego zawieszenia broni, iż na to zezwolił, i że tajemny pokój do tego czasu już został zapewne podpisany.

W raporcie tym wyrażono jest. Żadna jeszcze wyprawa nie była tak okazałym uświęceniem skutkiem. *Egipt* został osadą *Francuzką*, a potomność dopiero przekona się jak niewyrachowane wypłynęły stąd korzyści nie tylko dla *Francji* dla *Europy*, ale nawet dla całego świata. *Porta* nie mogła dłużej nie poznać własnego swego interesu. Potrzeba, iż tylko pragnąc panowania na morzu *Anglia*, mogła iść w wojnę wprowadzić, która jednak później czy prędzej z zgubą tylko jej zakończyć się mogła. Jeszcze zawczasu powróciła do prawdziwego swego interesu, nie miała jednak tyle odwagi, aby sama negocjować mogła. Dostyc dla nas jest, kiedy sama zawieszenia broni żądała, i przyrzeka, iż w teraźniejszy wojnie już zacznie działać nie będzie.

Względem powrotu swego do *Francji* mówi: Widząc zupełnie w beziecznym stanie i spokojności moich walecznych kolegów wojennych w *Egiptie*, postanowiłem z niektórymi towarzyszami moimi, powrócić do *Europy*, sądziłem bowiem, iż możemy się stać użyteczniejsze-

mi oyczyźnie naszej, w bliskości niż zdaleka. Nadzieje moje tym bardziej się wzmożły, stanawszy na ziemi kochać mojej oyczyzny. Bodaym wkrótce mogli jeszcze otrzymać roszkę oliwną *Zachodu*, i spoić ją z roszką oliwną *Wschodu*, którą kładam na ołtarzu oyczyzny.

Od niejakiego czasu puszczono złośliwą pogłótkę i akoby *Styces* po zasłanej kłótni z Konsulem *Buonaparte* aresztowanym został. Powodem do tego był wyjazd *Syces* na wieś do przyjaciela swego *Clement de Ris* członka Senatu. Błąd rzeczą byłoby (mówi *Monitor*) zbijać tak nędzne bajki. Ludzie rozświecający takowe pogłółki mało jeszcze znają Rząd teraźniejszy, rozumiejąc, iż jeszcze się znajdują w czasach wygnania, odkrywanych konspiracyj, i nędznych kłamstw, słabości tylko dowodzących. Czyż 7 lat nieufności, potwarzy, szkodzących pokątnych intryg, przyzwyczaiły umysły do powątpiewania o wszystkim co jest wielkim, a wierzenia temu tylko to jest podłym i małym? Partye! jakież nadzieje lub wsparcie obiecywać sobie mogą. Już minął czas partyow, wszyscy Republikanie jedno ciało składają.

Te oświadczenia dziennika urzędowego wymierzone są zarazem przeciw zhytnym wulności innych dzienników. Tak niedawno *Surveillant* powiedział, Nominacje do pierwszych władz Rzeczy powinny na nowo być rozpoczęte, a członki Senatu, Trybunatu, i ciała prawodawczego powinny być przez naród potwierdzone, lub przez inne osoby zastąpione. Sami tylko Konsulowie są od Narodu uznani i potwierdzeni. — Większa część Władz krajowych (mówi *Gazeta Francuzka* i *Dziennik wolnych Ludzi*) nie jest konfitycyna, Lud szermuje przeciw wielu nominacyom. Rzeczy tak oślać nie mogą. Jest nowafakcja metafizyczna do której *Chenier*, *Benjamin Constant* i inni należą.

Tym czasem Rząd postępuje w czynności swojej sławnym krokiem przywołani deportowani jeden po drugim tu przybywają; ostrożność nawet względem nich nie jest tak, jak miała być z początku obłożoną. *Saladin* który miał na prowincyi mieszkać, może w *Paryżu* bawić. *Paradis* prosi o wyznaczenie innego dla siebie do mieszkania miejsca, gdyż nie chce zoltawać codziennie z naprzyężonemi nieprzyjaciółmi swoimi. *Boissy d'Anglas* chce w *Oleron* bawić do późno, dopoki nie przyjdzie mu pozwolenie przybycia do *Paryża*.

W *Marylii* będzie utworzony nowy Legion *Włoski* z samych zbiegłych z oyczyzny *Włochów* składających się mający, kommandę nad nią mieć będzie Ob. *Lechi*.

Neapol (mówią tuseysze Dzienniki) wystawiony jest znowu na zapalczwość wszystkich partyow. *Lazarony* poddawiani od partyotow zabijają wiele osób, a gubernator znówu ich za to wieszać każe.

Monitor czyni uwagę, iż Dwór *Londyński* ogłaszając korespondencją względem podanych propozycyow do pokoju, stał się winnym tegoż samego błędu, jaki dawniej zarzucał Rządowi *Francuzkiemu* w czasie negocyacyow Lorda *Malmesbury*. Tym czasem z korespondencyi tej więcej szkody wypłynie dla Rządu *Angielskiego* niż *Francuzkiego*. Papiery opozycyjne głośno naganiają posłepki ministrów.

W tych dniach przybyło do *Luxemburga* wiele kurierow pomiędzy niemi znajdował się jeden z *Konstantynopola*. Miał on zarazem przynieść także depesze i z *Wiednia*. Depesze te zawierają w sobie zapewne propozycje do pokoju, gdyż listy z *Konstantynopola* donoszą o całkownym armii W. Wezyra znieleniu, przez co opanowanie *Egiptu* zostało zabezpieczone.

G. *Augereau* jeszcze się tu znajduje. Główna kwa-

tera armij Francuzkiej w Hollandyi ma odtąd w Utrechie znajdować się.

Słychać, iż terazniejszy minister interellow zagranicznych Talleyrand złoży urząd, a miejsce jego zastąpi Jozef Buonaparte.

Z Genui donoszą, iż Austriacy cofnęli się aż do Sestri.

PUBLICANDUM.

Da die Sächsische Brauerey auf der Szolec vom 1ten Junij d. J. auf ein oder mehrere Jahre verpachtet und deshalb den 1ten Martz a. c. eine öffentliche Licitation gehalten werden soll, so koennen Pachtlustige sich an diesem Tage Vormittags um 9. Uhr auf der Königl. Krieger und Domainen Kammer, im hiesigen Landes Collegien Hause einfinden, und allda, wenn ihnen vorher die Bedingungen unter welchen die Verpachtung geschehen soll, bekannt gemacht sein werden, ihre gebothe verlaublich lassen. Ein jeder, der mittheilen will, muß übrigens dafür sorgen, daffer gleich bey der Licitation entweder durch beybringung eines gültigen Documents oder durch Erlegung eines drittels von der Pacht summe hinlängliche Sicherheit für sein Geboth leisten kann, indem ohne dies keiner zugelassen werden wird. — Warschau den 17ten Januar 1800.

Koenigliche Südpreussischen Krieger und Domainen Cammer. DE HOYM.

Browar Saski na Szulcu ma być wypuszczony w dzierżawę na rok lub lat kilka od 1. Czerwca r. b. i tym celem publiczna licytacya na dniu 1. Marca roku tegoż odprawiać się będzie. Zyczący sobie takowej aredy, mogą się znajdować w dniu wzmiankowanym przed południem o godzinie 9. na Kamierze J. K. Mci Wojenno-Ekonomiczney w domu tutejszych Magistratur Rządowych, a powziawszy tam wiadomość o warunkach, pod jakimi takowe zadzierzawienie ma nastąpić, oświadczyć się z wielością oferty. Z resztą każdy chcący licytować, winien starać się o to, aby zaraz przy tym Akcie bądź produkował ważny taki dokument, albo też złożył trzecią część ofiarowany przez siebie summy dzierzawney, iżby względem oferty jego dostateczne mieć można bezpieczeństwa, gdyż bez takowej pewności nikt do licytacyi nie będzie przypuszczonym. — Dan w Warszawie dnia 17. Stycznia 1800. roku.

Kamera J. K. Mci Pruss Południowych Wojenno-Ekonomiczna.

OBWIESCZENIE

względem nabycia Dóbr Ziemijskich i Miejskich po-Schultzowskich, czy w ogólności, czyli częściami przez podanie Noty do Kommissji

Kommissja wspólna przez Najjaśniejsze dwa Dwory Cesarzkie i Krolowko-Pruki do upadłych Iżesiu Banków, to jest: UUR: Piotra Teppera, Karola Schultzza, Fryderyka Cabrita, Prota Potockiego, Macieja Łyżkiewicza, i Dawida Hayzlera wyznaczona —

Ozaczędnosc wszelkich wydatkow mając w celu, kiedy przekonywa się, że dobra Młodnicy i Łomianki Ziemijskie, iako też dobra Tłomackie zwane, Magazynu i domy na Szolcu, oraz domy na ulicy Królewskiej, i inne Miejskie do mafsy Schulzowskiej należące, pierwzcie przez Prześw. Regencyę Warszawską, drugie przez Magistrat Sprawiedliwości tegoż Miasta, w oznaczonych terminach, trzykrotnie licytowane były, z których iedne wcale przez nikogo nie zalicytowane, względem zaś drugich lubo licytowanych, Kommissja do determinowania kupna onych dotąd dla nikogo z licytujących nie skłoniła się. Zatem chroniąc masę od kosztow na ekspedycyone dalszej licytacyi nieochylnych, przedsięwzięła niniejsze podać Obwieszczenie: iż ktoby sobie życzył takowej Dóbr, czyli to Ziemijskich, lub Miejskich w ogólności, lub w częścicach nabyć, zaczynając od urzędowej tazy (która w kantorze administracyi Schulzowskiej, w domie Tepperowskiej zwanym, przy ulicy Młodowa stojącym, odbywającej się, każdego czasu przeczytać można) takowy przez Notę do Kommissji swęj zgłosić się ma, gdzie siojowną do służności otrzyma Rezolucyę. — Dział się w Warszawie na felsy Kommissji dnia 18. Stycznia 1800.

RACZYNSKI Prezes.

(L. S.) W. LALEWICZ S. K. B. Regent mpr.

TABELLA Generalna ceny zboż w znaczniejszych Miastach Departamentu Warszawskiego Kameralnego z miesiąca Grudnia 1799. roku.

Inspekcyja Konsyliarza Poborowego.	Na miarę Berlińską.				
	Pszenny.	Zyta.	Jęczmień.	owsa.	Groch.
	Win-spel. R. gr.	Win-spel. R. gr.	Win-spel. R. gr.	Win-spel. R. gr.	Win-spel. R. gr.
<i>Inspekcyja Łęczycka.</i>					
1. Piątek	58 12	27 —	15 8	10 —	27 12
2. Kłodawa	41 —	29 16	14 2	12 6	31 —
3. Kutno	40 8	29 —	15 —	15 8	32 —
4. Łęczyca	59 20	27 20	15 20	10 20	28 16
<i>Inspekcyja Łowicka.</i>					
1. Inowłódz	—	—	—	—	—
2. Rawa	40 —	28 —	18 —	9 4	16 —
3. Łowicz	40 —	30 —	18 —	10 —	12 —
4. Skierniewice	40 —	50 —	18 —	10 —	16 —
<i>Insp: Warszawska.</i>					
1. Biała	04 —	28 —	18 —	10 —	26 —
2. Błonie	42 —	32 —	20 —	15 —	36 —
3. Czerk	48 —	30 —	24 —	20 —	26 —
4. Góra	40 —	28 —	20 —	12 —	—
5. Goszczyn	—	—	—	—	—
6. Grodzisk	48 —	28 —	17 —	—	38 —
7. Groiec	44 —	30 —	18 —	11 —	32 —
8. Ilow	38 —	29 —	20 —	16 —	25 —
9. Mogielnica	36 —	24 —	15 —	10 —	24 —
10. Mszczonow	44 —	30 —	17 —	12 —	30 —
11. Nadarzyn	40 —	28 —	17 —	12 —	—
12. Nowemiasz	56 —	26 —	16 —	10 —	26 —
13. Nowydwor	58 —	30 —	24 —	17 —	35 —
14. Piaseczno	50 —	32 —	21 —	16 —	40 —
15. Przybyszew	40 —	28 —	22 —	10 —	32 —
16. Sochaczew	40 —	32 —	18 —	12 —	28 —
17. Tarczyn	44 —	30 —	19 —	12 —	32 —
18. Warka	37 —	24 —	15 —	10 —	36 —
Miasto. Warszawa z					
Przedmieściami, Pra-					
ga i Skaryszewem					
	44 19	29 —	19 12	12 1	38 19

DONIESIENIE.

Synowie ś. p. Jozefa i Franciszki de Piotrowskie, Pogonowkich małżonkow; dóbr Widzgowia, Puchał nowych i Itarych, Płocowa, Koczewo, i Rulzowa, częścią w kraju J. K. Mci Pruskiej cyrkule Drohickim, parafii Dołobowskiej; częścią w kordonie Cesarzkim sytuowanych Dziedzicow; obwieszczaia niniejszym pismem Ur. Antoniego Pogonowskiego, brata swego rodzzonego, który oddaliwszy się z domu, nietylko dotąd niepowraca, ale nawet od lat 25. żadney o sobie wiadomości nieadaie, ażeby do działu subfancyi po ś. p. Oym-Jozefie Pogonowskim dnia 19. Marca w roku 1799. zmarłym, niezawodnie w przeciągu roku iednego (licząc od czasu śmierci Oycy) w Widzgowie flawił się. Inaczey po upłynionym roku, gdy nie flanie, lub się niezgłosi, uważany będzie za umarłego; i Scheda jego innym braciom w podział się dostanie. — Niemniej uprasza się każdy, ażeby ktokolwiek mieć może wiadomości o wyżey wspomnianym Ur. Antonim Pogonowskim, czyli ten żyje, i gdzie się obraca? raczył listownie dać o tem znać przez pocztę do Bielska w Prusiech Nowo-Wschodnich, pod kopertą Ur. Pawła Pogonowskiego.

Witek Szczygielki włościanin wsi Rowow w parafii Łaskarzewskiej w Cyrkule Radzyckim położoney, poszedł rokiem przed Rewolucyą od żony i dzieci, nieadaie o sobie żadney wiadomości do tych czas; prosi trapiąca żona z sierotami, żeby łaskawi ludzie, którzyby o nim wiedzieli, raczyli dać wiadomość do Kościoła parafialnego Łaskarzewskiego do W. JX. Dziekana Tarkowskiego Proboszcza. Expens pocztu nadgrodzi się, a za uczynność wdzięczność oskaruje.

Stawna pigulki na wygubienie Szczurów i Myśli dostać można u P. Krebsowey a terazniejszy Magrowey w kamienicy Szubalskich Nro 172. prosto krzyżowy kofa. floik po złt. 2. — Taż P. Magrowa posiada sekret wywabiania płam z fukna i jedwabnych lub innych iakichkolwiek matary.